

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt III C 369/13 z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. przeciwko L. S. i H. S. (1) o zapłatę:

1. zasądził solidarnie od L. S. i H. S. (1) na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. kwotę 40.912,11 zł z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP za okres od dnia 18 września 2012 roku do dnia 30 kwietnia 2014 roku, oraz odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 2.153,66 zł za okres od dnia 18 września 2012 roku do dnia 27 grudnia 2012 roku, a także z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 823,96 zł za okres od dnia 18 września 2012 roku do dnia 27 grudnia 2012 roku;

2. zasądzoną w punkcie 1 kwotę rozłożył na 50 równych miesięcznych rat płatnych do ostatniego dnia każdego miesiąca począwszy od miesiąca uprawomocnienia się orzeczenia;

3. umorzył postępowanie w zakresie przekraczającym kwotę 56.504,48 zł z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP za okres od dnia 21 marca 2014 roku do dnia zapłaty;

4. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

a nadto orzekł, iż szczegółowe wyliczenie kosztów postępowania pozostawia referendarzowi sądowemu przy zastosowaniu zasady stosunkowego rozliczenia kosztów wynikającej z art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa, zaskarżając orzeczenie w części oddalającej powództwo. Rozstrzygnięciu skarżący zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 482 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji uznanie, że dokonane przez pozwanych po dniu wytoczenia powództwa w platy należało zaliczyć na poczet kwot, jakich domagał się powód w pozwie bez możliwości ich zaliczenia na poczet dochodzonych przez powoda odsetek naliczanych od dnia wytoczenia powództwa, podczas gdy zgodnie z art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie od chwili wytoczenia o nie powództwa, a więc odsetki, na poczet których powód dokonał zaliczenia wpłaconych kwot, były już wymagalne;

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 451 k.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że powód nie był uprawniony do zaliczenia wpłaconych przez pozwanych po wytoczeniu powództwa kwot na poczet odsetek naliczanych od dnia wytoczenia powództwa, mimo iż zgodnie z art. 451 § 1 k.c. to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem odsetki;

3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 65 § 1 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni wiążącej strony umowy i wyeliminowanie możliwości zaliczenia przez powoda wpłaconych kwot na poczet odsetek naliczanych od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia, podczas gdy zgodnie z pkt 25 umowy, od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia powód miał prawo pobierać odsetki według stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, zaś w momencie zaliczenia odsetki te były już wymagalne;

4. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie, że na poczet odsetek od przeterminowanego kapitału powód zaliczył kwotę 2.704,74 zł, podczas gdy kwota ta stanowiła wartość odsetek od zaległego kapitału, która pozostawała do spłacenia po uwzględnieniu dokonanych przez pozwanych wpłat;

5. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sprawie, tj. przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, lakoniczne zapoznanie się z przedłożonymi przez powoda dowodami, ich całkowite pominięcie na etapie wyrokowania, w szczególności pominięcie dowodu wynikającego ze złożonej przez powoda umowy pożyczki, tj. wynikających z niej zasad dotyczących wyliczenia należności odsetkowych oraz sposobu i terminu zaliczenia na te wartości wpłat pozwanych.

W oparciu o powyżej opisane zarzuty apelacyjny powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda: kwoty 2.616,72 zł, a także zasądzenie kosztów sądowych za instancję odwoławczą, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także umorzenie postępowania w pozostałym zakresie. W ramach wniosków ewentualnych skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego i pozostawienie Sądowi pierwszej instancji rozstrzygnięcia w przedmiocie tychże kosztów.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje.

apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Rozpoczynając analizę zarzutów apelacji, należy odnieść się w pierwszej kolejności do zarzutów prawa procesowego, gdyż prawidłowo ustalony i oceniony stan faktyczny determinuje kierunek dalszych rozważań w aspekcie prawa materialnego.

Nietrafnie podnosi między innymi skarżący, iż Sąd Rejonowy naruszył przepis art. 233 § 1 k.p.c. lakonicznie jedynie zapoznając się z przedłożonymi przez powoda dowodami i dokonując ich całkowitego pominięcia na etapie wyrokowania, a w szczególności pomijając dowód wynikający ze złożonej przez powoda umowy pożyczki. Przypomnieć należy, iż w myśl powołanego wyżej przepisu ustawy Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia.

Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującego w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w tym zakresie zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Sąd Rejonowy w szczególności dokonał prawidłowej analizy postanowień umowy pożyczki konsumenckiej na cele mieszkaniowe i na podstawie tej analizy wyciągnął w pełni trafne wnioski odnośnie uzgodnionego przez strony sposobu zaliczania na poczet spłaty dokonywanych przez pożyczkobiorcę wpłat. Sąd ten słusznie przede wszystkim uznał, iż w świetle konkretnych postanowień przedmiotowej umowy, a zwłaszcza jej punktu 11, brak było możliwości zaliczenia dokonanej przez pozwanych wpłaty kwoty 18.279 zł po wytoczeniu powództwa w niniejszej sprawie na poczet naliczanych odsetek od przeterminowanych odsetek umownych zwykłych, odsetek od przeterminowanych odsetek umownych karnych oraz odsetek od przeterminowanego kapitału. Podkreślenia wymaga fakt, iż, jak wskazano, odsetki te, zwłaszcza w zakresie w jakim dotyczą skapitalizowanych odsetek umownych zwykłych oraz skapitalizowanych odsetek umownych karnych, są naliczane od dnia wytoczenia powództwa. Sąd Rejonowy natomiast zasadnie uznał, iż zarachowania kwoty 18.279 zł należało dokonać biorąc za punkt wyjścia stan z dnia wniesienia pozwu do e-Sądu, czyli 18 września 2018 roku. Występując bowiem z powództwem apelujący domagał się całości należności z tytułu umowy pożyczki z dnia 12 września 2011 roku, należnej od pozwanych na ten dzień, tj. z tytułu niespłaconego kapitału pożyczki w wysokości 56.213,49 zł, skapitalizowanych odsetek na dzień wniesienia pozwu (tj. niezapłaconych odsetek za opóźnienie naliczanych w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki) w wysokości 823,96 zł oraz niezapłaconych odsetek zwykłych umownych w wysokości 2.135,66 zł – czyli łącznie 59.191,11 zł.

Należy zauważyć, iż dokonując spłaty w toku postępowania pozwani nie określili dokładnie, na poczet jakich należności dokonują spłat, tj. nie wskazali, czy spłaty są dokonywane na poczet kapitału, czy też odsetek umownych zwykłych bądź karnych. Podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z art. 451 § 1 k.c. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Stosownie natomiast do treści art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. W świetle powyższego nie ulega zatem wątpliwości, iż strona powodowa była uprawniona do tego, aby w pozwie domagać się także odsetek od skapitalizowanych odsetek umownych zwykłych oraz karnych, bowiem możliwość dochodzenia odsetek od zaległych odsetek istnieje – stosownie do art. 482 § 1 k.c. - od chwili wytoczenia o nie powództwa, czyli w niniejszej sprawie od dnia 18 września 2012 roku. Nie oznacza to jednak, iż, biorąc pod uwagę treść art. 451 § 1 k.c., strona powodowa była - w sytuacji gdy pozwani dokonali częściowej spłaty zadłużenia w toku postępowania, czyli już po dacie rozpoczęcia naliczania odsetek od zaległych odsetek umownych zwykłych oraz umownych karnych – uprawniona do tego, aby spłatę tę zaliczyć na poczet tych właśnie odsetek. Do takiego zaliczenia dokonanej spłaty nie upoważniała powoda przede wszystkim treść punktu 11 umowy pożyczki konsumenckiej, który stanowi, iż wpłaty dokonywane przez pożyczkobiorcę na poczet spłaty pożyczki Kasa zalicza w następującej kolejności: 1. koszty windykacji, w tym opłaty za upomnienia i wezwania do zapłaty; 2. prowizje i opłaty, z wyłączeniem opłaty, o jakiej mowa w pkt g; 3. odsetki od kapitału przeterminowanego; 4. kapitał przeterminowany; 5. wymagalne odsetki za okresy obrachunkowe; 6. kapitał; 7. opłata z tytułu zwrotu kosztów ubezpieczenia. Punkt 11 umowy wyraźnie zatem stanowi, iż wpłaty dokonywane przez pożyczkobiorcę na poczet spłaty pożyczki należy zaliczać w pierwszej kolejności między innymi na odsetki od kapitału przeterminowanego oraz wymagalne odsetki za okresy obrachunkowe. W ocenie Sądu odwoławczego nie ulega wątpliwości, iż zaliczenia te winny w niniejszej sprawie dotyczyć raczej skapitalizowanych odsetek umownych zwykłych oraz skapitalizowanych odsetek umownych karnych aniżeli naliczanych od dnia wniesienia pozwu odsetek od tychże skapitalizowanych odsetek oraz odsetek od przeterminowanego kapitału, tym bardziej, iż wysokość tych

odsetek jest znana, w przeciwieństwie do odsetek od skapitalizowanych odsetek, co do których powód nawet nie przedstawił wyliczenia należności odsetkowych, ani też sposobu i terminu zaliczenia na te wartości wpłat pozwanych.

Nietrafnie również podnosi skarżący, iż Sąd Rejonowy dokonał w niniejszej sprawie ustaleń sprzecznych z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez uznanie, że na poczet odsetek od przeterminowanego kapitału powód zaliczył kwotę 2.704,74 zł, podczas gdy kwota ta zgodnie ze stanowiskiem powoda stanowiła wartość odsetek od zaległego kapitału, która pozostawała do spłacenia po uwzględnieniu dokonanych przez pozwanych wpłat. Wprawdzie istotnie z pisma procesowego strony powodowej z dnia 27 marca 2014 roku wynika, odmiennie aniżeli przyjął to Sąd Rejonowy, iż dokonane przez pozwanych wpłaty pokryły w całości kwotę odsetek od przeterminowanych odsetek umownych zwykłych, odsetek od przeterminowanych odsetek umownych – karnych oraz odsetek od przeterminowanego kapitału, z tym że w ostatnim z wymienionych przypadków wpłata pokryła przedmiotową należność do kwoty 2.704,74 zł, niezależnie jednak od tego, jakie na powyższą okoliczność zostały poczynione ustalenia przez Sąd Rejonowy, nie ulega wątpliwości, iż Sąd ten słusznie ostatecznie przyjął, że zaliczenie wpłat winno zostać dokonane w sposób, którego strona powodowa nie uwzględniła. Mianowicie wpłacona przez L. i H. S. (2) kwota 18.279 złotych wystarczyc winna na pokrycie kwoty 823,96 złotych w całości, kwoty 2.153,66 zł w całości oraz kwoty 56.213,49 zł w części, to jest pozostałej części z 18.279 zł czyli 15.301,38 zł. Jak trafnie zauważył Sąd Rejonowy już pierwsza wpłata, dokonana w dniu 27 grudnia 2012 roku, w wysokości 5.000 zł pokryła w całości kwoty skapitalizowanych odsetek umownych karnych oraz zwykłych, tj. kwoty 823,96 zł i 2.153,66 zł. Do zapłaty tytułem kwoty głównej pozostała więc kwota 40.912,11 zł, jak również odsetki od całej dochodzonej kwoty w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP za okres od dnia 18 września 2012 roku do dnia 30 kwietnia 2014 roku oraz odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 2.153,66 zł za okres od dnia 18 września 2012 roku do dnia 27 grudnia 2012 roku, a także odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 823,96 zł za okres od dnia 18 września 2012 roku do dnia 27 grudnia 2012 roku.

Tak poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia oraz rozważania Sąd odwoławczy uznał za w pełni prawidłowe i odpowiadające dyspozycji zarówno normy art. 451 k.c. jak i art. 482 § 1 k.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.